

MUSTAQILLIK YILLARIDA FARG'ONA VILOYATIDA SPORT MUASSASALARI FAOLIYATI

Maqsumov Nabijon Ortiqboyevich

Farg'ona davlat universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya:

Mazkur maqolada Farg'ona viloyatida sport infrastrukturasi rivojlanishi, mustaqillik yillarida sezilarli o'zgarishlari yoritilgan. Shuningdek, 1991-yildan boshlab, viloyatda sport inshootlari qurilishi, mavjud obyektlarning ta'mirlanishi va zamonaviylashtirilishi boshlandi. Bu jarayon sport turlarini ommaviylashtirish, yoshlar orasida jismoniy tarbiya va sportga bo'lgan qiziqishni oshirishga xizmat qildi.

Kalit so'zlar: sport, sport komplekslari, sport infratuzilmasi, sog'lom turmush tarzi, tibbiy yordam, sportchilar, sport maktablari, sportga qiziqish.

1991-yilda O'zbekiston mustaqillikka erishgach, sport tarmog'idagi asosiy o'zgarishlar boshlandi. Farg'ona viloyatida sport infrastrukturasi va jismoniy tarbiya tizimi mustahkamlana boshladi. Avvalambor, viloyatda yangi sport inshootlari qurilishi va mavjudlarini ta'mirlash jarayoni boshlangan edi. Shu davrda sport majmualari va stadionlarning ko'pligi ortib, sportchilar uchun zarur sharoitlar yaratildi.

Farg'ona shahridagi stadionlar: Farg'ona shahrida "Farg'ona" stadionining rekonstruksiya qilinishi, futbol va boshqa sport turlarini o'tkazish uchun zarur bo'lgan zamonaviy sharoitlarni yaratdi. Bu stadionning kengaytirilishi va ta'mirlash ishlari mahalliy sportchilarga yuqori natijalar ko'rsatish imkoniyatini yaratdi.

Sport zallari va komplekslar: Farg'ona viloyatida bir qator sport zallari va komplekslar qurildi. Ular orasida ko'p tarmoqli sport zallari, judo, voleybol va basketbol kabi sport turlari uchun maxsus mo'ljallangan inshootlar o'rin oldi. Bu inshootlar viloyatdagi yoshlarni jismoniy tarbiya bilan shug'ullanishga

rag'batlantirdi.

2000-yillarga kelib, Farg'ona viloyatida sport infrastrukturasini yanada rivojlantirib, yangi o'quv markazlari va sport maktablari tashkil etila boshladi. Bu davrda jismoniy tarbiya va sportni ommaviylashtirish maqsadida ko'plab yangi inshootlar qurildi:

Sport mashg'ulotlariga o'quvchilarni ommaviy ravishda, uzluksiz jalb qilishni tashkil etish maqsadida yoshlarning uch bosqichli "Umid nihollari", "Barkamol avlod", "Universiada" musobaqalarining hududlarda Respublika final bosqichlarini o'tkazish rejasini belgilandi. 2002-yilda Farg'ona viloyatida o'tkazilgan "Umid nihollari" sport musobaqalarida 11 ta sport turi kiritilgan bo'lsa, 2015-yilda Xorazmdagi "Umid nihollari" musobaqalari 17 ta sport turi bo'yicha o'tkazildi.

Viloyatda yoshlarning sportga bo'lgan qiziqishini oshirish maqsadida ko'plab o'quv markazlari va to'garaklar faoliyat yuritdi. Bu markazlar sport turlariga qiziqish bildirgan yoshlarni tanlab, ularning jismoniy rivojlanishini ta'minlashga yordam berdi.

Sportchilarning jismoniy holatini yaxshilash va ularni tibbiy jihatdan qo'llab-quvvatlash uchun maxsus klinikalar va salomatlik markazlari tashkil etildi. Bu markazlar sportchilarning jarohatlarni tezda tiklashga va ularga zarur bo'lgan tibbiy xizmatlarni ko'rsatishga yordam berdi.

2000-yillarning oxirlarida Farg'ona viloyatida sport infrastrukturasini yanada zamonaviylashtirdi. Bu davrda bir qator yangi sport majmualari qurildi, bu esa viloyatning sport salohiyatini oshirishga katta hissa qo'shdi.

Sport maktablari: Farg'onada yoshlarni jismoniy tarbiya bilan shug'ullantirish va ularni yuqori natijalarga tayyorlash uchun maxsus sport maktablari tashkil etildi. Ushbu maktablar futbol, boks, kurash, judo, tennis va boshqa sport turlari bo'yicha yoshlarni tayyorladi.

Farg'ona shahridagi yirik sport komplekslari: Farg'ona shahrida zamonaviy sport komplekslari va Istiqlol futbol o'yin maydonlari qurildi. Bu komplekslarda futbol, tennis, basketbol va boshqa sport turlari uchun barcha zarur

sharoitlar mavjud edi.

Farg'ona viloyatining boshqa tumanlarida ham sport inshootlari barpo etildi. Bu inshootlar asosan yoshlar sporti uchun yaratilgan bo'lib, mahalliy jamoalar o'rtasida sport musobaqalari o'tkazish imkonini berdi. Tuman va shahar darajasida sport festivallari va turnirlar tashkil etilib, ularning ommaviyligi oshdi.

Farg'ona viloyatida sport infrastrukturasi rivojlanishi nafaqat sportchilarni tayyorlash, balki butun jamiyatga ijobiy ta'sir ko'rsatdi. Sport turlariga bo'lgan qiziqish ortdi, yoshlar orasida sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish keng yoyildi.

Sport inshootlarining ko'payishi, yoshlarni sportga jalb qilish va ularning musobaqalarda qatnashish imkoniyatlarini oshirishga olib keldi.

Shuningdek, sport infrastrukturasi rivojlanishi viloyatda iqtisodiy faollikni ham oshirdi. Sport inshootlarining qurilishi va ularni boshqarish, mahalliy ish o'rinlarini yaratish, turizm va tadbirkorlikning rivojlanishiga hissa qo'shdi.

Farg'ona viloyatidagi sport infratuzilmasining rivojlanishi, o'sha davrdagi iqtisodiy va ijtimoiy sharoitlarga qarab, mustaqillik yillarida sezilarli darajada kengaydi. 1991-2006 yillar orasida viloyatdagi sport inshootlari, maktablari va komplekslari rivojlanib, yoshlarni jismoniy tarbiya bilan shug'ullanishga rag'batlantirishda muhim rol o'ynadi. Bu esa nafaqat sportchilarning, balki butun jamiyatning sog'lom hayot tarzini shakllantirishga yordam berdi. Farg'ona viloyatining sport infratuzilmasi har tomonlama rivojlanib, bugungi kunda ham bu yo'nalishdagi ishlar davom etmoqda.

ADABIYOTLAR

1. Mirzayev A. O'zbekistonda sportni rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari. Monografiya. – Toshkent: Universitet, 2000.
2. Mustaqillik yillarida o'zbekistonda jismoniy tarbiya va sport: Uslubiy qo'llanma / Turdimuratov Y.A. Chirchiq: O'zDJTSU, 2023. 44 bet.
3. Расулов О.Т., Пўлатов О.О. ва бошқалар. Ўзбек миллий ўйинлари. Услубий қўлланма. – Тошкент: ЎзДЖТИ, 1996.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 28.10.2009 dagi O'zbekiston Respublikasining 2010-yilgi investitsiya dasturi to'g'risida PQ-1213-son Qaror